

[illegible]

# HIPPOLYTOS

# HIPPOLYTOS

1. The first step is to identify the problem or goal. This involves understanding the current situation, the resources available, and the desired outcome.

2. Next, it is important to analyze the problem. This involves breaking down the problem into smaller, more manageable parts and identifying the underlying causes.

3. Once the problem is analyzed, the next step is to develop a plan. This involves determining the steps that need to be taken to achieve the goal and identifying the resources needed for each step.

4. The fourth step is to implement the plan. This involves putting the plan into action and monitoring progress along the way.

5. Finally, it is important to evaluate the results. This involves assessing the effectiveness of the plan and identifying any areas for improvement.

*Handwritten notes in Czech:*  
 Hippias Hippolyta - manželka  
 Artemidy, Afrodite, Poseida  
 Hippias, manželka Hippolyty  
 Hippias, manželka Hippolyty  
 Hippias, manželka Hippolyty

Hippolytos, syn athénskeho krále Thésea a Amazonky Hippolyty, slouží panenské Artemidě a vyhýbá se lásce. Jeho nevlastní matka Faidra se do něho zamiluje, ale svou vášeň sama odsuzuje a tají a jen z přinucení ji prozradí chůvě. Ta se proti vůli své paní snaží Hippolyta získat a sblížit ho s Faidrou. Když Hippolytos s rozhořčením odmítne, spáchá Faidra sebevraždu; v dopise však označí Hippolyta jako svůdce a příčinu své smrti. Théseus přes synovo ujišťování dopisu uvěří a vyžene Hippolyta ze země. Na Théseovu žádost vyšle Poseidón na Hippolyta z moře obludu, ta poděsí jeho koně, a jinoch je usmýkán téměř k smrti. Od Artemidy se Théseus dozví pravdu. Hippolytos otci odpouští a umírá. Tato tragédie náleží mezi nejlepší Eurýpidova díla. Při provozování r. 428 dostala první cenu.

## OSOBY

AFRODÍTĚ (Kypřis, Kypfanka), bohyně lásky

ARTEMIS, bohyně lovu

THÉSEUS, athénský král

FAIDRA, jeho druhá manželka

HIPPOLYTOS, jeho syn z prvního manželství s Amazonkou Hippolytou

CHŮVA Faidřina

SLUHA

SLUŽKA

POSEL

LOVECKÁ DRUŽINA Hippolytova

SBOR troizénských žen

Sluhové a průvodci Théseovi a Hippolytovi, služby Faidřiny

Děj se koná v mytických dobách v Troizéně na Peloponnésu před palácem krále Pitthea

*Handwritten notes in Czech:*  
 Hippias, manželka Hippolyty  
 Hippias, manželka Hippolyty  
 Hippias, manželka Hippolyty  
 Hippias, manželka Hippolyty  
 Hippias, manželka Hippolyty

## AFRODÍTĚ

Jsem mocná u lidí i v nebi proslulá,  
 mé jméno Afrodité, z Kypru bohyně.

Já z lidí, co jich vnímá světlo sluneční  
 a sídlí od Pontu až k vlnám atlantským,  
 ty šetřím, kteří v úctě mají moji moc,  
 a ničím ty, kdo příliš pohrdají mnou.  
 Je zajisté i bohům vlastnost vrozená,  
 že radují se, jsou-li ctěni od lidí.  
 A pravdivost slov těchto ihned dokáží.

Syn Amazonky sličné, chlapec Théseův,  
 ctný Hippolytos — jej kdys Pittheus vchoval —,  
 ten jediný je z mužů v celé Troizéně,  
 jenž o mně říká, že jsem z bohů nejhorší,  
 jenž lásku odmítá a nedbá o sňatek.  
 Ctí Artemidu, sestru Foibovu — je proň  
 ta dcera Diova z všech bohů největší.  
 Vždy v lesích zelených s tou pannou prodlévá,  
 psy rychlé na lov štve, zvěř divou zabíjí —  
 tím získal přátelství, jež nadlidským lze zvat.

To nezávidím mu — a proč bych měla, proč —  
 však Hippolyta ztrestám dneska za to, čím  
 se na mně provinil. Už dávno skoro vše  
 jsem zchystala, už mnoho práce nezbyvá.

On z Pittheova domu v Pandionův kraj  
 kdys přišel, aby spatřil svaté obřady  
 a zasvěcen byl do nich. Faidra, vznešená  
 choť jeho otce, zhlédla jej a srdce hned  
 jí vzplálo prudkou láskou z mého podnětu.

A dřív, než přišla v tuto zemi troizénskou,  
blíž skály Palladiny pro Kypřanku chrám  
dá postavit (lze odtud shlížet v tuto zem);  
tak mocným žářem vzplála k lásce z ciziny —  
ten chrám se nazýval pak „U Hippolyta“.

Když Kekropovo město Théseus opustil  
a do vyhnanství šel, vždyť potřísnila jej  
krev Pallantovců, a když s chotí plul v ten kraj,  
jak slíbil, rok že bude trávit mimo vlast,  
ta ubohá jen vzdychá láskou šířána  
a chřadne potají, vždyť nikdo z domácích  
o jejích mukách neví, nezná její bol.  
Však její láska nesmí takto skončit jen!  
Věc povím Théseovi, vyjde na světlo.  
Svou kletbou zhubí otec toho jinocha,  
jenž se mnou bojuje. Vždyť mořský Poseidón,  
bůh vodstva, Théseovi milost prokázal,  
že před ním nevykne tři přání nadarmo.  
Tak Faidra se ctí zabyne, však zhyne přec!  
Já nebudu už dál dbát její záhuby,  
než na odpůrce mé trest padne takový.  
že patřičný se bude jevit pak i mně.

Však spatřuji teď právě, jak syn Théseův  
již obtížného lovu nechal a jde sem,  
a proto teď zas já se vzdám z těchto míst.  
Hle, v patách za ním kráčí služebníků sbor  
a božskou Artemidu slaví hlučný zpěv.  
On neví, že mu Hádés otevřel již vchod  
a že už toto slunce vidí naposled.

HIPPOLYTOS přichází se svou družinou

Pojďte a slavte písní

nebeskou Artemidu, Diovu dceru,  
která nás chrání!

SLUHOVÉ zpívají

Mocná, mocná, vznešeností plná,  
Artemido, dcero Létina a Diova,  
nejkrásnější ze všech panen,  
jež sídlíš na širém nebi,  
na dvoře slavného otce,  
ve zlatém Diově domě.

Vítej, ty nejkrásnější,  
nejkrásnější z olympských panen,  
vítej, Artemido!

HIPPOLYTOS klade věnec na hlavu Artemidiny sochy  
stojící před domem

Já přináším ti, paní, ke tvé ozdobě  
zde věnec z netknutého luhu uvitý,  
kde ani pastýř netroufá si stáda pást,  
kde nezasáhl srp, jen včelka v jarní čas  
se pilně vznáší nad tím luhem netknutým.  
Jej říční rosou skrápí Čudnost vznešená:  
květ na něm trhat smí jen ten, kdo ve všem je  
sám rozvážný, nic nemá naučeného  
však ti, kdo špatní jsou, ti nesmějí tam jít.

Nuž přijmi, milá paní, z ruky pobožné  
ten věnec k ozdobě svých zlatých kadeří.  
Vždyť jediný já z lidí zvláštní milost mám,  
že s tebou stýkám se a s tebou rozmlouvám,  
že slyšet smím tvůj hlas, jen nevidím tvou tvář.  
Kčž skončím život tak, jak šťastně začal jsem!

SLUHA

Ó vladaři (jen bohy možno pány zvat!),

zdá moh' bys dobrou radu přijmout ode mě?

HIPPOLYTOS

Nu ovšem, jinak bych se sotva moudrým zdál.

SLUHA

Znáš tedy zákon, který lidem všem je dán?

HIPPOLYTOS

Ne, neznám. Ale proč se na tohle mě ptáš?

SLUHA

Mít v nenávisti pýchu a též nevlídnost.

HIPPOLYTOS

Nu správně. Pyšný vždy je lidem protivný.

SLUHA

A nedochází vlídný člověk oblíby?

HIPPOLYTOS

Ba velké, a též výhod s malou námahou.

SLUHA

A myslíš, že to platí také u bohů?

HIPPOLYTOS

Ač máme-li my, lidé, boží zákony.

SLUHA ukazuje na sochu Afrodítinu

Proč tedy nectíš tuto mocnou bohyni?

HIPPOLYTOS

A kterou? Pozor dej, ať neškodí ti řeč!

SLUHA

Nu Afrodítu! Stojí u tvých dveří přec!

HIPPOLYTOS

Tu z dálky zdravím jen, neb čisté srdce mám.

SLUHA

Vždyť mocná je a mezi lidmi proslulá.

HIPPOLYTOS

Ctí každý boha jiného i člověka.

SLUHA

Kéž šťasten jsi a máš i správné smýšlení!

HIPPOLYTOS

Mně nelíbí se bůh, jenž moc jen v noci má.

SLUHA

Je, chlapče, přec jen třeba bohy v úctě mít!

HIPPOLYTOS

Již vstupte, milí druzi, se mnou do domu  
a věnujte se jídlu! Vždycky po lovu  
je vítán plný stůl. Je zapotřebí pak  
i koně hřebelcovat. Až se nasytím,  
chci zapráhnout je k vozu, vhodně cvičit je.  
A té své Afrodítě vyřídí pozdrav můj.

Odejde s družinou

## SLUHA

Však my — vždyť nesmíme ty mladé za vzor mít,  
nám jako sluhům sluší mluvit rozumně —  
my budeme se modlit před tvým obrazem,  
ó lásky bohyně! Buď shovívavá k těm,  
kdož mají zpupnou mysl jako mladíci  
a tlachají — ty tvař se, že je neslyšíš.  
Vždyť bozi moudřejší než lidé musí být!

*Odejde do paláce*

## SBOR troizénských žen

Z boku blízké skály  
pramen vytéká,  
prý z Ókeanu prýští, a tak bohatý,  
že v něm možno džbánem vodu nabírat.  
Tam jedna družka má  
v pramenné rose těch vod  
nachová roucha prala  
a na hřbetě skály sluncem vyhřáté  
je rozprostírala. A tam jsem  
poprvé zaslechla o své paní,

že trýzněna nemocí zlou  
v domě svém na lůžku leží  
a že závojem jemným  
rusou hlavu si stíní.  
Slyším, že třetí už den  
plody země nechce vzít  
do svých překrásných úst  
a že touží pro tajný žal  
vplout v neblahý přístav smrti.

Vždyť ty, děvenko, šíliš!  
Či snad ti rozum zmátl  
bůh lesů Pán neb Hekaté,  
či Korybanti vznešení,  
snad horská matka Kýbelé?  
Či tě snad výčitky trápí,  
žeš dlužna obětní koláč  
Diktynně, lovíci hojnou zvěř?  
Ta přec po zemi kráčí  
stejně jak přes mořský proud,  
přes vlhké víry slaných vod.

Či snad tvůj athénský manžel, první  
z potomků Erechtheových,  
v domě má tajnou lásku,  
poskvrnu tvého lůžka?  
Či snad nějaký veslař  
přišel z Kréty v náš přístav,  
velmi vítaný plavcům,  
a zprávu královně přines,  
z které teď bolest má v srdci  
a hoře ji na lůžku poutá?

Je už to v povaze žen  
zlou náladu s veselou střídat;  
z rozmarných choutek a bolu  
taková skličenosť vzniká.  
Pronikla taková bouře kdysi i mým  
lůnem. Já vzývala však  
božskou střelkyni Artemidu,  
tišící bolest. Tak ji stále vzývám,  
až jí bozi závidí.

NÁČELNICE SBORU vidí vycházet z domu chůvu, která se služkami podprá Faidru. Sluhové za nimi nesou lůžko.

Hle, staričká chůva je přede dveřmi domu  
a provází svou paní, jež vyšla z domu ven.  
Mrak smutku se jí nad očima klene.  
Má duše touží poznat, co to asi je,  
proč bledé tváře královny  
jsou tak přepadlé?

CHŮVA

Ach vy lidská trápení, vy choroby zlé!  
Co mám s tebou dělat a co nedělat?  
Tady máš i světlo, tady čistý vzduch.  
Je venku už i lůžko,  
na němž líháš chorá.  
Vždyť každické tvé slovo bylo „vyjít ven“,  
a brzy budeš zase spěchat do ložnice.  
Hned tě všechno mrzí, netěší tě nic.  
Co máš, ti není vhod, a milejším se ti  
hned zase zdá, co nemáš.

Pro sebe

Lépe být chorý než chorého strážcem.  
Nemoc je prostá, však s péčí se poji  
zármutek srdce a námaha rukou.  
Je život lidský jen bolest a žal,  
a není úlevy v strastech.

Posmrtný život je vábnější snad,  
však kryje ho tma a do mraků halí.  
My bláhově však jen prahneme po tom,  
co na této zemi se leskne,  
neb neznáme život, jenž čeká nás pak,

nevíme nic, co pod zemí skryto,  
a slepě věříme hajkám.

FAIDRA, jež ulehla dříve na lehátko

Ach zvedněte mě a vztyčte mi hlavu,  
já cítím se mdlá a bez síly, družky!  
Za krásné ruce mě uchopte, dívky!  
Mně za těžké je mít na hlavě roušku.  
Sejmi ji tedy a vlasy mi po šíji rozpust.

Služka tak učiní

CHŮVA

Měj důvěru, dítě, a netrpělivě  
nesmíš se obracet tak!  
S klidem a odolnou vůlí  
svou chorobu snáz budeš pak snášet;  
v útrapách žít je údělem lidským.

FAIDRA

Ach, ach!

Jak z chladivé studánky bych ráda si nabrala  
doušek čisté vody!  
Ach, moci si ve stínu topolů lehnout  
a hověť si na louce v trávě!

CHŮVA

Dítě, co říkáš?  
Jen před davem nemluv tak neuváženě,  
má k šílenství blízko tahle tvá řeč!

FAIDRA

Veďte mě do hor! Chci do lesů jít,  
chci mezi sošny, kde lovečtí psi

honí jeleny pestré,  
a k smrti štvou zvěř.  
Ach bozi, jak toužím zavolat na psy,  
vzít do ruky thessalský oštěp  
a vymrštit jej  
kol plavé své hlavy!

CHŮVA

Co těmi věcmi se trápíš, mé dítě?  
K čemu i ty se staráš teď o lov?  
Proč toužíš po vodě z chladného zdroje?  
Vždyť vedle hradb je vodnatá stráň,  
odkud ten doušek bys mohla mít též.

FAIDRA

Ó Artemido, ty vládkyně ploché Bažiny,  
a závodíš s dupotem koní,  
ach, kéž bych já byla zas na těch tvých pláních  
a mohla tam krotit venetské hřebce!

CHŮVA

Jak nerozumné slovo jsi zase pronesla?  
Hned toužíš jít do hor a lovit tam zvěř,  
hned po suchém písku  
chceš prohánět koně.

Jen věstec by s námahou dovedl řeci,  
kdo z bohů tě k tomuto šílenství štvě  
a máte ti mysl, mé dítě.

FAIDRA

Co já to nešťastná provedla zas?  
A zdravý můj rozum kam poděl se jen?

Já šílená klesla jsem zásahem božstva.  
Ach já nešťastná, ach!  
Tou rouškou, matko, mi zahal zas hlavu,  
vždyť hanbím se za to, co právě jsem řekla.  
Jen zahal mě!  
Proud slz se z očí mi dere,  
já studem klopím oči k zemi.  
Je bolestné velmi zas dostávat rozum  
a šilet je hrozné. Je o mnoho lepší  
zemřít a nepoznat chybu.

CHŮVA

Již tě zahálím hned. Ach, kdy asi smrt  
i mě svým závojem zastře?

Můj dlouhý život mě něl mnohemu.

Vždy měli by lidé míru zachovat,  
když v přátelství věhazejí spolu,  
a neměl by do hloubi srdce jít přátelský cit,  
ať pouta lásky jsou ovladatelná,  
aby se povolit dala neb přitáhnout zas.  
Když jedno srdce se pro dva kormoutí,  
je těžké to břímě, jako já teď pro ni  
mám nesmírný žal.

Kdo však zásady žití má přísné přesprávil,  
prý zklamání víc než radosti sklízí,  
ba škodí i vlastnímu zdraví.  
Spíš uměřenost chválím  
než zásadu chtít příliš.  
a moudří mi za pravdu dají.

SBOR

Ty stará věrná chůvo naší královny,  
my vidíme ten Faidřin osud neblahý,

však jaká je to nemoc, není jasné nám.  
My chceme se tebe zeptat, pravdu uslyšet.

CHŮVA

Ať pátrám, nic nevím, nechce říci nic.

SBOR

Ni jaký počátek má tohle trápení?

CHŮVA

Toť stejná otázka: ta mlčí o tom všem.

SBOR

Jak chřadne na těle a jak je zesláblá!

CHŮVA

A jak by nebyla? Už není třetí den.

SBOR

To z šílenství, či chce se k smrti utýrat?

CHŮVA

Má touhu zemřít. Nejlí život skončit chce.

SBOR

Co říkáš, divné je. A strpí jí to chotě?

CHŮVA

Ta skrývá bolest, mlčí o své chorobě.

SBOR

Když do tváře jí hledí, nepostřehne nic?

CHŮVA

Vždyť není v této zemi, v cizině dlí teď.

SBOR

Ty nenaléháš na ni, když se pokoušíš  
to smyslů zmatení a nemoc vyzvědt?

CHŮVA

Já všechno zkusila, však žádný výsledek.  
A neustanu ani teď být horlivá.  
když ty jsi zde a můžeš svědkyní mi být,  
jak k nešťastným svým pánům jsem se chovala.

K Faidře

Nuž zapomeňme obě, dítě milenc,  
co mluvily jsme dřív. Ty vlídnější zas buď,  
již vyjasni svou tvář a smýšlení své změň.  
Já výčitek už nechám, jimiž jsem tě dřív  
ne vhodně stíhala; již začnu lepší řeč.

A jestli trpíš snad zlou tajnou chorobou,  
zde ženy pomohou tvůj neřad zastavit.  
Však trápí-li tě snad, co mužům svěřit lze,  
jen mluv, ať oznámíme lékařům tu věc.

Ty mlčíš, dítě? Ach ty nesmíš mlčet teď!  
Vždyť nemluví-li správně, buď to vytknout máš,  
či dobře míněná má slova poslechnout.  
Sem pohleď, řekni něco! Ach já ubohá!

Je, ženy, marná snaha, naše úsilí,  
jsme pravdě vzdáleny jak dříve. Nedala  
se slovy pohnout dřív a vzpírá se i teď.

Buď krutější než moře k těmto prosbám mým,  
to věz však, jestli zemřeš, zradíš dítky své,

ať neztratí pak tento palác otcovský!  
 Buď svědkem Amazonka, mocná jezdčyně,  
 jež porodila pána vlastním dětem tvým,  
 ať levoboček, smýšlí šlechtetně, to víš,  
 tvůj Hippolytos!

FAIDRA

Běda!

CHŮVA

Dotklo se tě to?

FAIDRA

Ty zničilas mě, chůvo! Příště, při bozích  
 tě prosím, o tom muži nezmiňuj se již!

CHŮVA

Hle, rozum máš, a nechceš, ať tak rozumná,  
 svým dětem prospět a svůj život zachránit.

FAIDRA

Mám ráda je, však jiná bouře zmítá mnou.

CHŮVA

Vždyť na tvých rukou, dcero, nelpí přece krev!

FAIDRA

Mé ruce čisté jsou, však duch je poskvrněn.

CHŮVA

Či ublížil ti někdo z cizích nepřátel?

FAIDRA

Mě přítel hubí proti vůli mé i své.

CHŮVA

Je Théseus vinen snad a spáchal vinu on?

FAIDRA

Kéž nespatri mě nikdo jemu ukřivdit!

CHŮVA

Co hrozného tě tedy k smrti pohání?

FAIDRA

Jen ponech mě v mé vině! Tobě neškodím!

CHŮVA

To aspoň nechceš — nesmíš mě tak opustit!

FAIDRA

Co děláš? Za ruku mě chytáš, nutíš mě?

CHŮVA

I kolen tvých se chápu, nespustím se jich.

FAIDRA

Zle, ubohá, ti bude, zvíš-li to, ach, zle!

CHŮVA

Co horšího je pro mě nežli ztratit tě?

FAIDRA

Ty zhyněš, mně však ke cti bude tato věc.

CHŮVA

Proč skrýváš, když tě prosím, věc tak šlechtetnou?

FAIDRA

Však z hanebností čestné věci strojíme.

CHŮVA

Tvá čest tím větší bude, vyslovíš-li to.

FAIDRA

Jen, probůh, odejdi a pusť mou pravici!

CHŮVA

Ach ne, vždyť nedáváš mi dar, ježž máš mi dát!

FAIDRA

Já dám ti jej — mám v účtě ruku prosebnou.

CHŮVA

Již umlknu. Teď tobě slovo náleží.

FAIDRA

Ach jakou láskou vzplálas, matko ubohá!

CHŮVA

Tou láskou k býku, dítě? Či co myslíš tím?

FAIDRA

I ty, choť Dionýsa, sestro nešťastná!

CHŮVA

Co je ti, dítě? Tupíš sourozence zle!

FAIDRA

A já jak třetí hynu takto uboze.

CHŮVA

Jsem zděšena. Kam míváš tahle tvoje řeč?

FAIDRA

Jsme nešťastné už zdávna, ne však teprv teď!

CHŮVA

Tím nevím nic víc z toho, co chci uslyšet.

FAIDRA

Ach kéž bys ty mi řekla, co mám říci já!

CHŮVA

Co skryto, neznám přec, vždyť nejsem věštkyně.

FAIDRA

Nu, co to je, co zve se *láska* u lidí?

CHŮVA

To rozkoš nejvyšší, však bolest zároveň.

FAIDRA

Mně tedy dostalo se toho druhého.

CHŮVA

Co říkáš? Miluješ? A koho, dítě mé?

FAIDRA

Nu, jak se jmenuje — ten Amazončín syn?

CHŮVA

Ty myslíš Hippol...?

FAIDRA

Tys to řekla, a ne já!

CHŮVA

Co mluvíš, dítě, běda! Jaks mě zdrtila!  
 Já nesnesu to, ženy, nepřezíju to!  
 Je protivné mi světlo, protivný mi den.  
 Já odvrhnu své tělo, smrti života  
 se zbavím — buďte sbohem! Já už nežiji.  
 Ač neradi, i moudří zla jsou dychtiví.  
 A Kypřanka už není jenom bohyní,  
 však je-li většího cos, nežli bývá bůh,  
 to Faidru zničilo, i mě, i tento dům.

NÁČELNICE SBORU

Ach, slyšelas to, běda, chápeš tak  
 neslýchané věci, nesnesitelné  
 útrapy naší paní?  
 Než se dožít toho poblouznění,  
 to raději bych zemřela. Ach běda, běda!  
 Ó ubohá, jakou bolest cítíš?  
 Jsi ztracená, když zjevilas zlé tajemství.  
 Co tě nyní čeká den co den?  
 Něco zlého stihne tento dům.  
 Ó dívko z Kréty ubohá,  
 už není tajemstvím,  
 jaký osud chystá tobě Afrodité.

FAIDRA

Ó ženy troizénské, vy, které žijete  
 zde v Pelopově zemi v krajině výběžku,  
 již dříve jsem v dlouhých nocích na to myslela,  
 čím lidský život spěje k mravní úhoně.

A nemyslím, že lidé hůře jednají  
 snad z podstaty své mysli — mnozí z nich jsou přec  
 i velmi rozumní — spíš tak se má ta věc:  
 My víme, co je správné, poznáváme to,  
 však nekonáme to! Snad jedni z lenosti,  
 a jiní před dobrem že přednost dávají,  
 jen rozkoši. Má život četné rozkoše:  
 zlo sladké — nečinnost a dlouhé besedy,  
 a stud — ten však je dvojitý: jeden není zlý,  
 však druhý tíží dům. Těch dvou být jasná mez,  
 pak oba stejným jménem by se nezvaly.  
 A protože mám právě názor takový,  
 já nechťela ho zničit kouzlem nějakým  
 a v pravý opak zvrátit svoje smýšlení.  
 A vyložím ti postup i svých myšlenek:  
 Když ranila mě láska, hleděla jsem ji  
 co nejčestněji snášet. Nejdříve tedy jsem  
 svou nemoc smlčet chtěla, všem ji zatajila.  
 Vždyť nelze věřit jazykům, jenž u jiných  
 sic myšlenky zná kárat, ale přitom sám  
 svých vlastních četných trampot bývá původcem.

A potom jsem si zase umínila nést  
 svou vášeň s rozvahou, a tak ji přemoci.  
 A nakonec, když ani tím jsem nemohla  
 svou lásku zdolat, já se pro smrt rozhodla —  
 že to je nejlíp pro mě, nikdo nepopře.  
 Vždyť ani nechci skrývat čestné skutky své,  
 ni mnoho svědků mít, že jednám haněbně.

Já znala ten svůj čin i nemoc neblahou  
 a dobře vím, že žena tomu propadlá  
 je u všech v prokletí. Tak zle ať zhyne ta,  
 jež první začala tak s muži cizími  
 své lože hanobit. To zlo se šířilo  
 pak z urozených domů mezi ženami.

Vždyť kdykoli se uctěst líbí vznešeným,  
i nízkým lidem velmi zalíbí se pak.  
Mám nenávisť i k ženám v řeči rozvázným,  
však schopným potají i činů hanebných.  
Jak, Afrodíto, naše paní z mořských vln,  
zrak pozvednou k svým mužům, druhům na lůžku? ...  
Což nehrozí se tmy, jež pomáhala jim,  
a stěn svých domovů, že jednou promluví?

Mne, družky, v náruč smrti žene právě strach,  
že jednou chytanou mě, jak muže hanobím  
i vlastní dítka své. Ať volně, svobodně  
dál žijí v Athénách, v tom městě proslulém,  
ať mají kvůli matce dobrou pověst vždy.  
Má muž, byť v srdci smělý, pocit otroka,  
když o matce neb otci ví co špatného.  
Jen to je prý tak cenné jako život sám,  
kdo spravedlivý v srdci je a šlechetný.  
Čas nastaví však špatným lidem zrcadlo  
jak dívence a tvář pak jejich ukáže.  
Kéž mezi těmi nejsem nikdy spatřena!

## SBOR

Ach, jaká krásná vlastnost je vždy rozváznost,  
jak sklízí u lidí jen čest a pochvalu!

## CHŮVA

O paní, v první chvíli tvoje příhoda  
mi znenadání hrozně strachu nahнала,  
teď vidím, že jsem bloud. Je u lidí to tak:  
co zváží podruhé, to bývá moudřejší.  
Vždyť nic se zvláštního a nic též divného  
ti nestalo — jen hněv tě stihl bohyně.  
Je div, že miluješ? To mnoho lidí též.  
A ty snad kvůli lásce zahubit se chceš?

Což musí zemřít všichni, kteří milují,  
i ti, kdo teprv jednou budou milovat?  
Jen příliš prudké lásce nelze odolát:  
kdo svolný je, pak k tomu tise jde co krok,  
však o kom zví, že hrdý, příliš myslí si,  
jej popadne — to víš — a silou udolá.  
I vzduchem proniká, je v mořských hlubinách  
ta mocná láska, z které všechno povstalo:  
své símě rozsévá a touhu vzhuzuje,  
jen z ní jsme na světě se všichni zrodili.

Kdo tedy knihy má již dříve sepsané,  
a také sám je v stálém styku s Múzami,  
ten ví, že láskou vzplál i Zeus k Semele,  
a také ví, jak Zora, krásně zářící,  
kdys z lásky unesla si k bohům Kefala,  
a přece nyní oba sídlí na nebi  
a nestraní se bohů — přesvědčena jsem,  
že milují se, usmíření s osudem.

Ty nesmíš se? Pak tě otec zplodit měl  
se zvláštní výsadou, v moc jiným bohům dát,  
když podvolit se nechceš těmto zákonům.  
Víš, kolik vidí mužů velmi rozumných  
i poklesek své ženy, avšak tváří se,  
že neviděli nic? Co otců pomáhá  
svým synům lásku tajit? To je zásada  
všech moudrých lidí: skrývat, co je nečestné.  
A není třeba lidem příliš přísně žít.  
Vždyť ani krokvicí se přesně nezměří  
krov vzhledem k stropním trámům. Jak chceš vyváznout  
z tak velkých útrap, v nichž ses právě ocitla?  
Však máš-li v sobě ctností víc než špatností,  
pak můžeš jako člověk dál být přestastna.

Jen zanech, milé dítě, špatných myšlenek  
a přestaň pyšná být — vždyť je to pýcha jen,

když člověk přeje si i bohy překonat.  
Měj odvahu a miluj — takto bůh to chce.  
Svou nemoc, nemocná, hled nějak překonat,  
jsou zařikání, jsou i slova kouzelná,  
lék nějaký se najde na tvou nemoc přec.  
Však muži věru pozdě by jej našli,  
když samy si my ženy pomoc nenajdem.

SBOR

Tvá chůva, Faidro, radí prospěšnější věc  
teď při tvých těžkostech, však tebe chválím též,  
ač s menší libostí ty slyšíš chválu mou  
a s větší bolestí než stařeny té řeč.

FAIDRA

Však to je to, co obce dobře řízené  
a lidské domy ničí: příliš krásná řeč.  
Vždyť mluvit nemá se, co sluchu lahodí,  
spíš to jen, z čeho člověk čest a slávu má.

CHŮVA

Proč mluvíš vznešeně? Vždyť není třeba ti  
jen pěkných slov, leč muže: rychle ať to zví  
a zevrubně mu řeknem všechno o tobě.  
Tvůj život kdyby nebyl v této nesnazi  
a kdybys byla žena ducha zdravého,  
já pro lásku a rozkoš bych tě nevedla  
až sem. Však nyní o to velmi snažím se  
tvůj život zachránit, což nelze za zlé mít.

FAIDRA

Jak hrozně, co jsi řekla! Zavři ústa již  
a nepronášej znovu řeč tak hanebnou!

CHŮVA

Je nestoudná, však lepší nežli krásná řeč;  
je prospěšnější čin, jenž tebe zachrání,  
než prázdné slovo, pro něž pyšně zemřít chceš.

FAIDRA

Sic (probůh!) krásně mluvíš, ale hanebně,  
dál nechod! V srdci ještě lásce bráním se,  
však budeš-li dál krásně mluvit o špatném,  
již klesnu do propasti, před níž utíkám.

CHŮVA

Když soudíš tak, tys neměla zlou cestou jít,  
tys šla! A proto slyš, co nabízím ti dál:  
já doma na lásku mám léky kouzelné  
(teď na mysl mi přišly), jimi nemoc tvá  
se skončí bez hanby a také rozum tvůj  
tím neutrpí škodu, jen se nesmíš bát.  
Však od člověka, po němž toužíš, nutno mít  
jak symbol kadeř nebo kousek oděvu,  
a ze dvou potom spojit lásku jedinou.

FAIDRA

A kouzelný ten lék je nápoj, nebo masť?

CHŮVA

To nevím. Prospěch, dítě, poznat chtěj, ne lék!

FAIDRA

Jen strach mám, že se příliš moudrou projevíš.

CHŮVA

Věz, že se lékařš všeho! Čeho bojíš se?

FAIDRA

Že Théseovu synu něco vyzradíš.

CHŮVA

Nech toho, dítě! Já to dobře zařídím.

*Obrátí se k soše Afrodítině*

Jen ty mi pomáhej, ó mocná Kypranko,  
z vln mořských zrozená! Vždyť jinak postačí,  
co na mysli mám, říci doma přátelům.

SBOR

Ach Eróte, ach Eróte, ty touhu zažiháš  
v očích lidí, které přepadáš,  
a probouzíš jim v srdci lásku přesladkou.  
Jen nestíhej mě prudce  
a nenos neštěstí!  
Neboť ohně žár  
ni slunce nepálí  
jak Afrodítin šíp,  
jejž metá z rukou svých  
Erós, Diův syn.

Marně, marně prolévá krev býků  
na březích Alfea a v delském Foibově okrsku  
řecká země,  
když nemáme v úctě  
Eróta, vládce lidstva,  
jenž k milé Afrodítině ložnici  
má klíč,  
když nectíme jej, ač zkázu  
přináší a s ní i strasti všeliké  
lidem, jež napadne.

A to oichalské hříbě, Iolu\*,  
dívku nespoutanou lůžkem manželským,  
jež dříve nepoznala muže ni snoubence,  
odpoutá Afrodité od domu otce Euryta  
a ji, která prechala jak víla, jak divá bakchantka,  
za proudů krve a požárů kouře,  
za zpěvu krvavých svatebních písní,  
dala pak synu Alkméninu, Hérakleovi.  
Ach ten nešťastný sůatek!

Posvátné hradby thébské  
a Dirčin prameni,  
dosvědčte, jak Afrodité  
ničí zálučně.  
Zhubila osudem děsným  
Semelu, matku Bakcha, Diova syna —  
vždyť byla spálena ohnivým bleskem!  
Mocně všechno ničí dechem svým  
a přeletuje jak včela.

FAIDRA *poslouchala u dveří, co se děje uvnitř*

Už umlkněte, ženy! Já jsem ztracena!

SBOR

Co hrozného se, Faidro, stalo v domě tvém?

FAIDRA

Jen tiše! Vnímat chci křik uvnitř paláce.

SBOR

Už mlčím. Avšak to je špatný začátek.

\* Vyslov I-jó-lu.

FAIDRA

Ach běda, běda mi!  
Jak nešťastná jsem pro to, co mě postihlo!

SBOR

O jakém křiku mluvíš? Co tím říci chceš?  
Ach řekni, jaká zvěst  
to zděšení a strach ti, ženo, působí?

FAIDRA

Jsem zničena. Sem ke dveřím se postavte  
a slyšte, jaký hluk se uvnitř rozléhá.

SBOR

Vždyť ty jsi u dveří, ty tedy poslouvej,  
co slyšet z paláce.  
Jen pověz, pověz nám, co zlého stalo se!

FAIDRA

To Hippolytós křičí, Amazonky syn,  
a hroznou řečí plísni moji služebnou.

SBOR

Hluk slyším sic, však jasné z něho nemohu  
nic rozeznat. Jež zachytit lze tam, kde k tobě  
dveřmi pronikl, pronikl ten křik.

FAIDRA

Hle, zřejmě nazývá ji bídnou kuplířkou,  
že lázko svého pána hanbě vydala.

SBOR

Jsi zrazena, má milá, zradou přátel svých.

Co ti radit mám?

Ven vyšlo tajemství, čímž ty jsi ztracena.

FAIDRA

Ó běda, běda mi!

SBOR

A zrádce je z přátel tvých!

FAIDRA

Že řekla, co mě trápí, tím mě zničila!  
Sic s láskou, špatně však mou nemoc léčila.

SBOR

Co chceš teď dělat, když jsi tolik zkusila?

FAIDRA

Jen jedno vím, že nyní v tomto neštěstí  
lék jediný mi zbývá: zemřít rychle, hned!

HIPPOLYTOS *vyběhne z paláce, za ním chůva, která se ho  
snaží zadržet*

Ó matko země, a ty, slunce zářivé,  
jak strašný smysl slov, jež teď jsem vyslechl!

CHŮVA

Mlč, dítě, nežli někdo uslyší tvůj křik!

HIPPOLYTOS

Když hroznou věc jsem zvěděl, mlčet nemohu.

CHŮVA

Já zaklínám tě při tvé krásné pravici!

HIPPOLYTOS

Dej ruku pryč a na mé šaty nesahej!

CHŮVA

Ach, při kolenou tvých tě prosím, neníč mě!

HIPPOLYTOS

Nač to, když zlého nic, jak praviš, nereklas?

CHŮVA

Vždyť pro veřejnost, hocha, nebyla má řeč!

HIPPOLYTOS

Je lépe říci mnohým to, co krásné je.

CHŮVA

Ať nezneuctíš, dítě, svoji přísahu!

HIPPOLYTOS

Jen jazyk přísahal ti, avšak srdce ne!

CHŮVA

Ach, co chceš dělat, chlapče? Zničíš přátele?

HIPPOLYTOS

Ó hanba jim! Kdo hřeší, není přítel můj.

CHŮVA

Jen odpouštěj! Vždyť, dítě, lidé chybují.

HIPPOLYTOS

Proč pod paprsky slunce, Die, usadils

nám ženy, ono zlo tak svůdné pro lidi?

Vždyť jestliže jsi chtěl rod lidský rozmnožit, ta věc se neměla dít nikdy z lána žen, spíš lidé měli dát jak oběť v chrámech tvých buď železo neb zlato nebo mědi kus a kupovat si každý símě dítek tak, jak velkou oběť přines. Avšak v domě svém měl bez žen každý bydlet, zcela svobodně však nyní, když to zlo chcem přivést do domu, dřív utratíme jmění, které v domě je.

Jak velké zlo je žena, z toho jasné je, že otec, jenž ji zplodil a pak vychoval, ji pouští z domu s věnem, aby toho zla se zbavil. S radostí to zhoubné býlí však zas ženich domů přijme. Šatem krásli pak tu bídnou loutku svou a šperky krásnými ji zdobí nešťastník a jmění dává všanc. Svou strast má, i kdo získal dobré příbuzné a z nich se těší, ženu má však protivnou, i kdo má ženu řádnou, avšak k ničemu má spřízněnce — to zlo on dobrem zahání.

Je nejlíp prostoduchou, všední ženu mít, jež sedí doma jen a není k ničemu. Však nenávidím moudrou. Kéž bych v domě svém já neměl chytrější, než sluší na ženu. Vždyť Afrodité svede ženy chytré spíš než hloupé k špatnosti, neb ženám přilhloupým již chabý rozum brání dělat hlouposti. Kéž ani služky k ženám chodit nesmějí a s nímou, dravou zvěří stýkají se jen, tak, aby neměly s kým mluvit pospolu a ani od nich opět slyšet rozhovor. Však teď ty špatné ženy doma páchají jen špatnosti a služky ven je vynesou.

I tys mi takto, bídná, přišla namlouvat

choť otcovu, jež pro mě je přec posvátná.  
Ta tvoje slova smyji vodou pramennou  
a uši vypláchnu si. Což jsem špatný snad,  
když pouhým návrhem se cítím poskvřněn?  
Věz dobře, ženol Chráni tě má poctivost.  
Však kdybych z nerozumu nedal bohům slib,  
teď bych se nezdržel a vše bych otcí řekl.

Však nyní půjdu z domu, dokud v cizině  
dlí Théseus, a má ústa o všem pomlčí.  
A až se s otcem vrátím, potom uvidím,  
jak v tvář mu pohlédnete ty i paní tvá:  
už budu znát tvou smělost, té jsem okusil!  
Kéž obě zhynete! Já nikdy nebudu  
syt nenávisť k ženám, i když řekne kdos,  
že vždy tak mluvím — vždyť ty vždycky špatné jsou.  
Buď ať je někdo rozumně žít naučí,  
neb dovolte mi stále na ně útočit.

*Odejde do domu*

FAIDRA

Jak nešťastné, jak bedné  
jsou osudy žen!  
Zda mám teď prostředek, zda radu naleznu,  
abych rozuzlila tuhle zápletku?  
Stihl mě trest. Ó země a slunce!  
Kam kdy uniknu ranám osudu?  
Jak, družky, mám svou trýzeň skrýt?  
Kdo z bohů bude při mně stát, kdo z lidí mých  
bude radou, nebo činem v křivdě pomůže?  
Vždyť utrpení, které nyní stihlo mě,  
se stává neodvratnou mezí života.  
Osud nejhorší ze všech žen mám já.

SBOR

Je po všem, běda, běda! Pomoc služky tvé  
se, paní, nezdařila! Je to zlé.

FAIDRA

Ty ženo ničemná, co hubíš přátele,  
cos mi to provedla? Kéž chtěl by Zeus, můj děd,  
tě bleskem zasáhnout a na prach rozdrtit!  
Což netušila jsem, cos měla v úmyslu,  
a nekázala smlčet, co mi k hanbě teď?  
Však ty ses nezdržela, se ctí nikdy už  
já nezemřu — je třeba smyslit jinou věc.  
On plane v srdci hněvem a pak u otce  
dá za vinu jen mně, čím ty jsi vinna však  
(i starci Pittheovi oznámí tu věc),  
a řečí hanebnou zem celou naplní.  
Ať zhyneš ty i každý, kdo svým přátelům  
je svolný špatně pomáhat, ač nechťejí.

CHŮVA

Jen, paní, pokárej můj pokus neblahý,  
vždyť bolest brání ti věc správně posoudit.  
I já však k tomu mám cos říci, svolíš-li.  
Jsem oddaná tvá chůva. Na tvou chorobu  
lék hledajíc, já našla, co jsem nechtěla.  
Mít úspěch, potom by mě zvali přemoudrou;  
vždyť rozum náš se cení podle úspěchu.

FAIDRA

Je tohle správné snad a mám se spokojit,  
že zradíš mě a ještě slovy napadáš?

CHŮVA

Dast řečí. Nebyla jsem věru rozumná,  
i po tom se však, dítě, můžeš zachránit.

## FAIDRA

Už přestaň mluvit. Vždyť tys dobrou radu mi  
ni dříve nedala, tvůj pokus skončil zle.  
Jdi ode mě hned pryč a sama o sebe  
se starej, já své věci dobře zařídím.  
Však vy mi, urozené dcery troizénské,  
tu službu aspoň na mou prosbu prokažte,  
že zatajíte, co jste tady slyšely.

## SBOR

Ctná Artemis buď svědkem, dcera Díova,  
že nikdy nic z tvých útráp lidem nezjevím.

## FAIDRA

Tos řekla krásně. Když jsem všechno zvážila,  
já v neštěstí svém našla cestu jedinou,  
jak zachovat svým dětem život ve vši etí  
a při nynější ráně sama mít i zisk.  
Vždyť pro jediný život nezhanebám přec  
náš krétský dům a po tom činu hanebném  
již před tvář Théseovu nikdy nepřijdu.

## SBOR

Chceš provést zlého cos, co nelze napravit?

## FAIDRA

Chci zemřít. Ale jak, to ještě uvažu.

## SBOR

Buď zbožná!

## FAIDRA

Ještě ty mi dobře radit chtěj!  
Dnes života se zbavím a tím potěším

i Afrodítu, jež mě vrhá do zkázy.  
Je ale hořká láska, které podlehnu.  
Má smrt však bude zkázou také druhému,  
ať doví se, že nemá při mém neštěstí  
být pyšný, a až pozná se mnou následky  
mé choroby, ať skromným být se naučí.

*Rychle odejde. Za ní chůva*

## NÁČELNICE SBORU

Kéž bych se ocitla  
v hlubokých propastech země,  
kéž bůh by mě proměnil v ptáče  
a umístil mě v hejnech opeřenců,  
zalétla bych k vlnám  
břehů adrijských,  
k vodám Éridanu,  
kde roní v tmavý proud dívky ubohé  
v lítosti nad Faéthontem  
slzy, jež tuhnou  
v lesklý jantar.

Kéž bych se dostala na břeh  
zpěvných Hesperidek,  
na břeh rodící jablka,  
kde uzavírá plavcům další cestu  
vládce tmavého moře;  
ten bydlí na posvátném okraji nebe,  
jež Atlás podpírá,  
v místech, kde z Díovy komnaty proudí  
prameny nesmrtelné  
a živná posvátná země  
skýtá blaženost lidem.

## FAIDRA

Už přestaň mluvit. Vždyť tys dobrou radu mi  
ni dříve nedala, tvůj pokus skončil zle.  
Jdi ode mě hned pryč a sama o sebe  
se starej, já své věci dobře zařídím.  
Však vy mi, urozené dcery troizéuské,  
tu službu aspoň na mou prosbu prokažte,  
že zatajíte, co jste tady slyšely.

## SBOR

Ctná Artemis buď svědkem, dcera Diova,  
že nikdy nic z tvých útrap lidem nezjevím.

## FAIDRA

Tos řekla krásně. Když jsem všechno zvážila,  
já v neštěstí mém našla cestu jedinou,  
jak zachovat svým dětem život ve vši etí  
a při nynější ráně sama mít i zisk.  
Vždyť pro jediný život nezhanobím přec  
náš krétský dům a po tom činu hanebném  
již před tvář Théseovu nikdy nepřijdu.

## SBOR

Chceš provést zlého cos, co nelze napravit?

## FAIDRA

Chci zemřít. Ale jak, to ještě uvážím.

## SBOR

Buď zbožná!

## FAIDRA

Ještě ty mi dobře radit chtěj!

Dnes života se zbavím a tím potěším

i Afrodítu, jež mě vrhá do zkázy.  
Je ale hořká láska, které podlehnou.  
Má smrt však bude zkázou také druhému,  
ať doví se, že nemá při mém neštěstí  
být pyšný, a až pozná se mnou následky  
mé choroby, ať skromným být se naučí.

Rychle odejde. Za ní chůva

## NÁČELNICE SBORU

Kéž bych se ocitla  
v hlubokých propastech země,  
kéž bůh by mě proměnil v ptáče  
a umístil mě v hejnech opeřenců,  
zalétla bych k vlnám  
břehů adrijských,  
k vodám Éridanu,  
kde roní v tmavý proud dívky ubohé  
v lítosti nad Faëthontem  
slzy, jež tuhnou  
v lesklý jantar.

Kéž bych se dostala na břeh  
zpěvných Hesperidek,  
na břeh rodící jablka,  
kde uzavírá plavečům další cestu  
vládec tmavého moře;  
ten bydlí na posvátném okraji nebe,  
jež Atlás podpírá,  
v místech, kde z Diovy komnaty proudí  
prameny nesmrtelné  
a živná posvátná země  
skýtá blaženost lidem.

Ty bělokřídlý krétský korábe,  
který jsi rozbourěnými  
vlnami moře  
mou paní přivezl  
z domova šťastného  
k neblahému sňatku!  
S nešťastným znamením  
přiletěla loď  
od krétské země,  
mořem omývané,  
do slavných Athén, kde plavci  
uvázali spletené konce lan  
u břehů Múnychie  
a vstoupili na pevnou zem.

Proto jí zdrtila srdce  
vášeň bezbožné lásky,  
hrozná nemoc z vůle Afrodítiny.  
Podlehne té těžké ráně  
a ze stropu svatební síně  
smyčku si spustí a zadrhne  
své bělostné hrdlo.  
Má hrůzu z mocné bohyně  
a přednost před životem  
dá slavné pověsti.  
Tak vysvobodí duši —  
i z nešťastné své lásky.

SLUŽKA mluví za scénou

Ach běda, běda!  
Sem všichni pospěšte, kdo blízko domu jste!  
V smyčce visí paní, Théseova choť.

SBOR

Ach běda, běda, konec! Není královna  
už živa, uskrčena je už v oprátce!

CHŮVA

Proč nespěcháte? Ať sem někdo přinese  
meč dvojsečný, jímž přetnem smyčku na šíji.

NÁČELNICE I. POLOSBORU

Co dělat, družky? Máme vniknout do domu  
a z utažené smyčky paní vyprostit?

NÁČELNICE II. POLOSBORU

Nač to? Což nejsou uvnitř mladí sluhové?  
Vždyť není bezpečné být příliš horlivý.

SLUŽKA mluví k sluhům v domě

To mrtvé tělo vzpřimte, rovně položte!  
Mí paní měli divnou domu strážkyni!

SBOR

Jak slyším, zhynula ta žena nešťastná,  
vždyť už ji právě mrtvou kladou na máry.

THÉSEUS přichází s vavřínovým věncem na hlavě

Co je to za křik v domě, ženy, nevíte?  
Já zaslechl jsem žalný nářek služebných.  
Můj dům mi neotvírá brány, nevíťá  
mě jako poutníka z míst svatých radostně.  
Či potkalo cos zlého starce Pitthea?  
Už pokročil věk jeho, smutné však i tak  
by pro nás bylo, kdyby dům náš opustil.

SBOR

To neštěstí se věru starou netýká,  
svou smrtí, Thésee, tě mladí zarmoutí.

THÉSEUS

Z mých dětí některé, ach, přišlo o život?

SBOR

Ty žijí, matka však je mrtva — jaký žal!

THÉSEUS

Že choť má zhynula? A jakou nehodou?

SBOR

Ta smyčkou provazu si hrdlo zadržla.

THÉSEUS

Mráz zármutku ji sežeh, či zlá nehoda?

NÁČELNICE SBORU

Jen tolik víme: k domu tvému, Thésee,  
jsem přišla právě truchlit nad tvým neštěstím.

THÉSEUS

Když nešťastný jsem poutník, běda, běda, proč  
mám tímto věncem z listí hlavu ovitou?  
Hned kolik vyjměte a od bran závory  
pryč dejte, sluhové, ať spatřím s bolestí  
svou ženu, která smrtí svou mě zničila.

*Otvíraj se dveře paláce a je vidět Faidru na mórách*

SBOR

Ach ty ubohá, jaké neštěstí!  
Tys tak trpěla

a jednala, že celý dům jsi zničila.  
Ach ta tvá odvaha! Tvá násilná smrt,  
s bezbožným jednáním spjatá,  
čin tvé ubohé ruky.  
Kdo, ubohá, tvůj život halí v tmě?

THÉSEUS

Ach jaká jsou to muka! Já, město, utrpěl  
strast největší z mých strastí. Osude,  
jak jsi těžce doleh na mne, na můj dům!  
Ach nečekaná hanba ze msty někoho!  
Vše je už ztraceno, již nelze dále žít!  
Jak velké moře zla vidím, ubohý,  
že nemohu z něho nikdy vyplout již  
a zachránit se z vln toho neštěstí.  
Jakým slovem mám já nešťastný tvou sudbu  
označit, ach ženo, tvůj osud přetěžký!  
Jako ptáče z rukou jsi mi ulétla,  
zmizelas mi rychlým letem do Hádu.

Ach běda, krutá bolest, bolest ukrutná!  
Tu vinu nesu zřejmě z pradávných už dob,  
za vinu někoho z mých předků bůh se mstí.

SBOR

Ty nejsi, králi, sám, jež stihl tento žal,  
jak mnoho jiných ztratils pečlivou svou choť.

THÉSEUS

Chtěl bych pod zem jít, v temno podzemí,  
chtěl bych zemřít již, ach, já nešťastný,  
o styk nejmilejší s tebou oloupen.  
Spíše mne než sebe ty jsi zničila,  
od koho a proč ti, ženo nešťastná,  
do srdce se vkradla na smrt myšlenka?

Řekne mi snad někdo, co se stalo tu,  
či můj dům má zástup sluhů nadarmo?  
Ach běda, nelze snést  
ani vyslovit ten žal, tak hrozný žal,  
jenž naplnil můj dům a mne zahubil!  
Je pustý teď můj dům a děti sirotci.  
Opouštíš mě, drahá, ach, opouštíš mě, běda,  
ty nejvzácnější z žen, co světlo sluneční  
jich vidí a co v noci hvězdy zářící.

SBOR

Ach běda, ubohý, jaké neštěstí  
skličuje tvůj dům!  
Mé oči tonou v slzách nad tvým osudem,  
ale už se hrozím pohromi budoucích.

THÉSEUS

Však ejhle, co  
as značí toto psaní, které připjala  
si na svou drahou ruku? Co mi sdělit chce?  
To jistě nešťastná mi dopis napsala,  
snad přání, jež se týká dětí, manželství?  
Strach neměj, ubohá, z žen žádná novstoupí  
již v Théseovo lože, ani v jeho dům.  
Svůj zlatý prsten, hle, jak umtvá vtiskla sem,  
ten otisk prstenu se na mě usmívá.  
Hned stužku rozváží a pečeť uvolním,  
ať vidím, co mi říci chce ta destička.

SBOR

Ach, bůh nám nese pro změnu  
zlo nové k starému. Po všech strastech už  
se bojím, že mi určen život takový,  
jenž není životem. Ach běda, přeběda,

je zničen dům mých pánů.

Ach božstvo, je-li možné, nenič tento dům  
a vyslyš prosbu mou. Vždyť z letu ptáků, hle,  
jak věstec vidím již tak blízko neštěstí.

THÉSEUS

Ach, nové zlo se druží ke zlu starému,  
jež nelze skrýt ni zjevit. Ach já nešťastný!

SBOR

Co je to, řekni, jestliže to slyšet smím.

THÉSEUS

Ten dopis křičí, křičí přehrozně! Ach, kam  
mám prehnout tíži zla? Jsem zdrcen, ubohý!  
Ach jakou, jakou zvěst jsem poznal v písmě tom,  
jež volá o pomstu!

SBOR

Co říkáš, předzvěstí je, žel, zas nových běd!

THÉSEUS

Zlo zhoubné, nezměrné už nelze udržet.  
dál za branou mých úst — ach město,  
město mé!

Čte Faidrin list

„V mé lůžko Hippolytos silou, odvážně  
se vedral — neděsil ho. Diův přísný zrak.“  
Tři přání, Poseidóně, můj otče, slíbils mi  
kdys vyplnit. A je-li platný ten tvůj slib,  
jest první z těch tří přání: Mého syna znič,  
dej, aby nepřežil již tento dnešní den!

## SBOR

Ach probůh, vladaři, své přání odvolej!  
Svou chybu brzy poznáš! Jen mě poslechni!

## THÉSEUS

To nelze! Navíc já ho vyštvu ze země,  
tak z neštěstí dvou jedno jistě stihne ho:  
Buď splní Poseidón, jak slíbil, přání mé  
a mrtvého jej sešle do bran Hádových,  
neb vyhnán z této země bude v cizině  
kdes bloudit a tam trpce život povleče.

## SBOR

Hle, Hippolytos sám, tvůj syn, a v pravý čas  
sem přichází. Nech stranou, vládce Thésee,  
zlý hněv a zvaž, co tvému domu na prospěch!

## HIPPOLYTOS

Tvůj křik jsem, otče, zaslech, proto spěchám sem;  
však neznám příčinu, proč takto naříkáš,  
a proto bych si přál ji slyšet od tebe.

Ach, co se stalo, otče? Vidím tvoji choť  
zde mrtvou. Jaký div, že žasnu velice!  
Já opustil ji právě — není dlouho to,  
co ještě hleděla v zář jasnou sluneční.  
Co potkalo ji zlého? A jak zhynula?

To dovědět se, otče, od tebe chci teď.  
Ty mlčíš? Nepomáhá mlčet v neštěstí.

Vždyť srdce, které touží všechno vyslechnout,  
i v neštěstí se zjeví takto dychtivé.

A nesluší se, otče, abys pohromy  
své tajil přátelům, ba víc než přátelům.

## THÉSEUS

Ó lidé, kteří marně mnoho zvidáte,  
nač na sta uměním se snadno učíte,  
jste schopni všechno nalézt, poznat, jedno však  
jste nestihli a neumíte to:  
jak nerozumné lidi učít rozvaze.

## HIPPOLYTOS

To byl by schopný mudrc, jenž by přinutil  
i lidi nerozumné myslet rozumně.  
Však, otče, není čas vést vtipné rozpravy,  
mám strach, že neštěstí ti jazyk pomátlo.

## THÉSEUS

Ach, měli by mít lidé jasné vodítko,  
jak rozpoznávat přesně přátel smýšlení,  
kdo opravdový přítel a kdo nikoliv;  
i dvojí řeč by měli všichni lidé mít,  
tu první správnou, druhou podle náhody.  
Řeč správná vyvracela by pak nesprávnou  
a nemuseli bychom být pak klamáni.

## HIPPOLYTOS

Což někdo z přátel pomluvil mě u tebe,  
že já teď trpím, ač jsem zcela bez viny?  
Jsem, otče, z tebe zděšen: děsí mě tvá řeč,  
tak zmatená a zcela proti rozumu.

## THÉSEUS

Ach běda lidské mysli! Kam až dospěje?  
Kde bude konec smělosti a drzosti?  
Vždyť poroste-li v každém lidském životě  
a každý bude horší předchůdce,

pak budou muset bozi k světu našemu  
zem jinou ještě přidat, jež by pojala  
ten zástup lidí zlých a nespravedlivých.

Jen hleďte na tohotohle: Je to vlastní syn,  
a hanobil mě lože! Usvědčila ho  
ta mrtvá, že je zřejmě padouch největší.  
A když už ty ses takto poskvínil, svou tvář  
mi ukaž a hleď otcí přímo do očí!  
Ty s bohy že máš styk jak člověk výtečný?  
Ty že jsi rozvázný a prost vši špatnosti?  
Tvým chloubám nevěřím, sic bohům přičet bych,  
že z neznalosti své si vedou nemoudře.

Nuž chlub se dál a jez jen stravu bezmasou  
a kramář se zbožností. Říď se Orfeem,  
dál třešti a měj v účtě knižní učenost.  
Jsi chycen a já radím všem, ať přechájí  
před lidmi takovými, co řečí vznešenou  
jen svádějí, a pášou samou lhanost.

Má choť je mrtva. To tě, myslíš, zachrání?  
To nejvíc proti tobě svědčí, padouchu!  
Vždyť jaká přísaha a které svědectví  
je silnější než její? Trestu neujdeš.  
Ty řekneš: „Chovala zášť ke mně, neboť je  
syn nevlastní vždy vlastním dítkám na obtíž.“  
Ta podle tebe život špatně prodala,  
když záštím k tobě zničila to nejdražší?  
Což pošetilost je jen ženám vrozena,  
a mužům ne? Já sám znám mladíky a ti  
nic nejsou pevnější než ženy, kdykoli  
jim Afrodité mladou hlavu poplete.

A to jen, že jsou muži, je jim k prospěchu.  
Však proč tu nyní s tvými slovy zápasím,  
když nejjistější svědek — mrtvá — tády je?  
Ty z této země hned vyhnance se klid,

ni do Athén mi nechod, bohy stavěných,  
ni v země končiny, kde vládne kopí mé.  
Vždyť jestli nepomstím, čím ublížils mi, pak  
mi nedosvědčí Sinis na Isthmu, že jsem  
ho usmrtil, že prý se marně vychloubám,  
a ani družky moře, skály skeirónské,  
mi nepotvrdí, že jsem přísný k zločincům.

#### NÁČELNICE SBORU

Já nevím, zda snad smím dál z lidí někoho  
zvat šťastným — vždyť se hroučí štěstí nejvyšší.

#### HIPPOLYTOS

Tvůj hněv je hrozný, otče, mysl vzbouřená!  
Ne, není pěkná věc, ač slovy pěknými  
ji hájíš, kdyby tak ji někdo odhalil!  
Já nemám schopnost mluvit pěkně před davem,  
jen v kroužku druhů svých jsem zběhlejší i já.  
I to má přednost: ti, kdo před moudrými jsou  
jen chabí v řeči, mluví krásně před lidem.  
Teď musím se však ozvat, když mě postihlo  
to neštěstí... A nejdřív řeknu, jak jsi chtěl  
mě zaskočit a zničit, neboť myslel sis,  
že nemohu se hájit. Toto slunce, ble,  
i zemi vidíš — na ní rozváznější muž,  
než já jsem, nežije, i když to popíráš.  
Já předně dovedu ctít bohy a též mít  
kruh přátel, kteří nepáchají bezpráví  
a kteří stydí se i radit k špatnostem  
či v hanebnostech na pomoc být přátelům.  
Též z druhů svých si, otče, posměch netropím,  
jsem stejný přítel blízkým jako vzdáleným.  
Jen jednoho jsem prost, v čem polapils mě teď,  
jak soudíš: *do dnes nevím, co je ženu mít.*

Tu věc jen z doslechu a z obrazů jen znám.  
A ani nejsem dychtiv ōči upírat  
k těm věcem, neboť duši mám já panickou.

Má mravnost stejně tě však nepřesvědčí: sám  
pak musíš dokázat, jak jsem se pokazil.  
Což vynikala snad svou krásou tělesnou  
ta žena nade všemi? Či jsem naději  
snad choval, že tím sňatkem podědím tvůj dům?  
Pak byl bych pošetilý, nerozumný muž!

Což příjemné je moudrému být u moci?  
Ach není, není, leč když mysl pomátla  
těm lidem samovláda, jimž je po chuti.

Já prvním chtěl bych být jak vítěz v závodech  
zde v Řecku konaných, však v obci druhý jen  
a s nejlepšími z přátel šťastně vždycky žít.  
Tam bez nebezpečí bych mohl činný být:  
v tom požitek je větší než být vladařem.

Jen jedno neřek jsem, vše ostatní už víš.  
Vždyť kdybys měl já svědka, jako jsem já sám,  
a hájil jsem se v čas, kdy žila ona, pak  
bys při šetření poznal pravé viníky.  
Sám strážce přísah Zens mi svědkem nyní buď,  
i Zem, že nikdy jsem se nedotkl ženy tvé,  
že nechtěl jsem to, ani neměl v úmyslu.

A jsem-li ničemník, ať zhynu potupně  
a neslavně, ať bloudím, zbaven domova  
a obce, jako psanec, ať pak nepřijme  
mé tělo po mé smrti moře ani zem.  
Zda z bázně zničila svůj život žena tvá,  
to nevím, neboť nesmím více povědět.  
Ta správně vedla si, ať nejednala správně,  
já měl jsem rozvahu, však špatně užil ji.

## NÁČELNICE SBORU

Své obvinění pádně ty jsi vyvrátil,  
když bohům přísahals, což velká záruka.

## THÉSEUS

Zda není kouzelník neb čaroděj ten muž,  
když spoléhá, že tímto klidem omámí  
mou duši on, jenž svého otce zneuctil.

## HIPPOLYTOS

I ty tak jednáš, otče, velmi divím se:  
Vždyť kdybys byl můj syn a já byl otec tvůj  
a já měl za to, že ses dotkl ženy mé,  
hned zabil bych tě, ne však ztrestal vyhnanstvím.

## THÉSEUS

Jak znamenitě mluvíš? Tak však nezemřeš!  
Smrt rychlá příliš malý trest je bezbožným!  
Když takovýto zákon sám sis uložil,  
jak z vlasti vyhnanec se toulej po světě  
a trpký život budeš snášet v cizině,  
neb tato odplata je pro bezbožníka.

## HIPPOLYTOS

Co, běda, činit chceš? Což nepočkáš, až čas  
vše vysvětlí — a ty mě z vlasti vyháníš?

## THÉSEUS

Tys tak mi protivný, že kdybys mohl jen,  
až k Pontu bych tě hnál, až tam, kde končí svět.

## HIPPOLYTOS

Což bez soudu snad chceš mě vyhnat ze země,  
nic nedbat věstců, přísah a mé záruky?

## THÉSEUS

Zde dopis, v kterém nejsou žádné tajnosti,  
tě spolehlivě viní. Proto nedbám já  
nic o ptáky, co krouží nám tu nad hlavou.

## HIPPOLYTOS

Proč nerozvážu, bozi, vlastně jazyk svůj,  
když proto, že vás ctím, mám nyní zahynout?  
Ach ne! Vždyť nevěřil by stejně, kdo by měl,  
a já bych marně zrušil danou přísahu.

## THÉSEUS

Ach běda, ta tvá zbožnost, to bude má smrt!  
Co nejrychleji opusť zemi otcovskou!

## HIPPOLYTOS

Kam obrátím se, chudák? V či dům přátelský  
mám vejít, když jsem vyhnán z této příčiny?

## THÉSEUS

Jdi tam, kde svůdce žen jak hosty vítají  
a spoluochránci je svého domu zvou.

## HIPPOLYTOS

Ach jak to srdce rve a k slzám ponouká,  
když bídákem se jeví, jak si myslíš ty!

## THÉSEUS

Tys tenkrát vzdychat měl a napřed rozmyšlet,  
když odvážil ses znectit otcí manželku!

## HIPPOLYTOS

Ach kéž bys mohl, domé, nyní vydat hlas  
a dosvědčit, zda já jsem člověk ničemný!

THÉSEUS *ukazuje na Faidřinu mrtvolu:*

Ty moudře k němým svědkům teď se utíkáš!  
Žes bídák, dokazuje čin tvůj bezo slov.

## HIPPOLYTOS

*Ach běda!*  
Kéž stál bych proti sobě, hleděl na sebe!  
Jak zaplakal bych nad svým krutým neštěstím!

## THÉSEUS

Tys zvyklý mnohem víc sám sebe v úctě mít  
než řádný být a jednat zbožně s rodiči.

## HIPPOLYTOS

Má matko nešťastná, mé trpké zrození!  
Kéž nikdo z přátel není synem nevlastním!

## THÉSEUS

Pryč, otroci, ho vlečte! Neslyšeli jste,  
že za psance už dávno jsem ho prohlásil?

## HIPPOLYTOS

Ten zpláče, kdo se z nich mě dotkne! Jen ty sám  
mě vyžen z této země, přeješ-li si to!

## THÉSEUS

To udělám, když hned můj rozkaz nesplníš.  
Mě vůbec nedojímá to tvé vyhnanství!

## HIPPOLYTOS

Je zřejmě rozhodnuto! Ach já nešťastník!  
Vím, jak to je, však nevím, jak to říci mám!  
Ó Artemido ctná, mně z bohů nejdražší,

má družko na lovu i v odpočinku, pryč  
jdu z Athén slavných — sbohem, město, otčino  
ty Erechtheova, i pláni troizénská,  
jež tolik radostného máš pro mladý věk,  
buď sbohem! Naposled tě vidím, zdravím dnes.  
Mí mladí zdejší druži, pojdte se mnou již  
se rozloučit a z vlasti vyprovodte mě.  
Už ctnostnějšího muže nevidíte,  
i když má jiný názor o mně otec můj.

*Odejde stranou, Théseus s družinou jde do domu. Mrtvolu  
Faidrínu odnesou dovnitř paláce*

SBOR

Kdykoli myšlenka na bohy  
vstoupí mi na mysl,  
co strastí ze mne snímá!  
Má skrytá důvěra v božský rozum  
však mizí, kdykoli spatřím  
činy a osudy lidí.  
Všechno se ze všech stran mění,  
lidský život se utváří  
pokaždé jinak  
a stále je pln strastí.

Kéž by mi na moje prosby  
dopřála božská sudba  
pokojně žít a srdce  
mít bolestí nedotčené.  
Ať nejsou názory mé  
ve všem správné,  
ani však chybné;  
a chování své ať měním ve vlídnost,  
jak poměry velí.

Má mysl se kalí,  
když vidím to neštěstí náhlé.  
Vždyť věděly jsme, věděly,  
jak do jiných krajů  
je hněvem otcovým hnána  
hvězda, jež v hellénské zemi  
zářila nejjasněji.  
Písčité břehy blíž města, vy horské lesy,  
kde s rychlými psy on lovil zvěř  
v družině Diktyzny mocné!

Už nikdy nesedne na venetské hřebce  
a nenaplní dupotem hbitých koní  
závodní dráhu  
po obvodu Bažin.  
Píseň, kterou zněly stále jeho struny,  
již zmlkne v domě otcovském.  
Bez věnců bude odpočinek  
deery Létiny v hluboké trávě,  
kde si ráda hověla.  
Vyhnáním tvým se pro dívky skončil  
závod o sňatek.

Já pak v slzách nad tvým neštěstím  
budu líčit strašlivý tvůj osud.  
Ach matko nešťastná,  
marně rodilas!  
Já na bohy se hněvám.  
Ach běda, běda, družné Charitky,  
proč z tohoto domu a z otcovské země  
svolujete vyhnat chudáka,  
který se ničím neprovinil!

## NÁČELNICE SBORU

Hle, Hippolytova vidím průvodce,  
jak rychle k domu běží, v tváři zachmuřen.

## POSEL

Ó ženy, kam mám jít, kde najdu Thésea,  
jenž vládne této zemi? Víte-li to, pak  
mi řekněte, kde je. Snad uvnitř v domě zde?

## SBOR

Ted právě Théseus sám ven z domu vychází.

## POSEL

Zvěst hodnou zármutku ti nesu, Thésee,  
a rovněž občanům zde v městě Athénách  
i všem, kdo žijí tady v zemi troizenské.

## THÉSEUS

Co je? Což nějaké zas nové neštěstí  
snad stiblo obě tato města sousední?

## POSEL

Již není Hippolyta, lze-li říci tak,  
již malou chvíli jen má vidět slunce svít.

## THÉSEUS

Či vinou? Což se kdos jak nepřítel naň vrh,  
když násilím, jak otci, zneuctil mu choť?

## POSEL

Jej zahubilo vlastní vozu spřežení  
a přání, které ty jsi o svém synovi  
sám prones k svému otci, vládci moří všech.

## THÉSEUS

Ó probůh, Poseidóne, vpravdě tedy jsi  
mým otcem, když jsi moji kletbu vyslyšel.  
A řekni mi, jak zhynul, jak ho zasáhla  
svým mečem Spravedlnost, že mě zneuctil?

## POSEL

My blízko břehu, který příboj bičuje,  
jsme hřívý koní hřebly česali a tam  
jsme lkali, neboť přišel posel nějaký,  
a řekl, že v této zemi nikdy nebude  
už Hippolytos žít, zle vyhnán od tebe.

K nám na břeh přišel pak s tou zprávou žalostnou  
i Hippolytos s pláčem. Jemu v patách šel  
i jeho mladých přátel zástup nesmírný.  
Ten po chvíli pak přestal bédovat a řekl:  
„Proč takto lkám? Je třeba otce poslechnout!  
Už zapřáhněte tažné koně, sluhové,  
mi k vozu. K této obci já už nepatřím.“

Tu po těch slovech každý z nás si pospíšil  
a rychleji, než lze to říci, koně jsme  
již přistrojené postavili před pána.  
Ten skočil na vůz, právě v důlky pro nohy,  
a rukou z kraje vozu strhne otěže.  
Však nejdřív rozpráh ruce, k bohům volaje:  
„Ať nečiji, ó Die, jsem-li ničema!  
Kéž pozná otec, jak mě hanobí, buď až  
já zemřu, nebo dokud hledím na slunce!“

Vtom do ruky vzal bodec, koně pobídl.  
My sluhové jsme pak šli podle vozu s ním  
a poblíž koní pána provázeli jsme  
dál cestou do Argu a v epidaurský kraj.  
Když do pustých pak končin jsme už vjížděli,

je na těch stranách země jakés pobřeží,  
jež leží u zálivu sarónského již.  
Tam rachot z hlubin kdes, až mráz šel po těle,  
jak Diův hrom se ozval mocným duněním.  
Tu koně zdvihli hlavy, uši do výše,  
sluch bystřili a nás strach hrozný napadl,  
ten rachot odkud je. Když k břehu hlučnému  
jsme pohlédli, vtom vlnu zhlédnem obrovskou,  
jež sahala až k nebi, takže odhala  
mým očím pohled na břeh skeirónský a s ním  
nám Isthmos skryla a též Asklépiův mys.

Pak vzdula se a hrozné pěny chuchvalce  
hned stříká kol a dechem větru mořského  
se valí na břeh, tam, kde čtyřspřežní byl vůz.  
V tom strašném vlnobití vlna vyvrhla,  
hle, na mořský břeh býka, strašnou obludu.  
Řev býkův celou zem hned naplnil a kol  
zněl ozvěnou až hrůza. Kdož to viděl,  
těm zdálo se, že pohled na to nesnesou.  
Hned nato strašná hrůza padne na koně:  
náš pán však, dobře znalý zvyků jezdeckých,  
hned trhl otěžemi a již řemením  
zpět táhne koně jako loďník kormidlo  
a přitom celým tělem nakloní se vzad.  
Tí zakousnou se do uzd v ohni zrobených  
a tryskem pádí s vozem, pranic nedbají,  
čí ruka řídí je, nic na kovaný vůz,  
nic na otěže. Když pak opratěmi chtěl  
pán jejich řídit běh, kde byla změklá zem,  
býk objevil se vpředu, aby je hnál zpět,  
a k šílenosti děsil vozu spřežení.

Když koně splašení se hnali ke skalám,  
tu tře se k nim blížil, běžel u vozu  
tak dlouho, až pak zvrhl vůz a převrátil,

jak narazilo kolo vozu na skálu.  
Vše bylo směsí trosek. Vzhůru létaly  
jak zákolníky, tak i duté hlavy kol.  
On sám se přitom chudák zaplet v otěže  
a po zemi byl smýkán v smyčkách řemenů.  
I rozbíjel si drahou hlavu o skály  
i údy tříštil si a křičel strašlivě:

„Ach stůjte, klisny u mých žlabů krmené,  
a neničte mě! Zhoubná kletbo otcova!  
Kdo zachránit mě přijde, když jsem bez viny?“

To chtěli mnozí z nás, však nestihli jsme jej  
a vzadu zůstali. On, ani nevím jak,  
se vyprostil pak z pout těch tenkých opratí  
a klesl — ještě dýchá sotva znatelně.  
Však koně i ta bídná býčí obluda  
se ztratili v tom kraji skalin, nevím kde.

Já, pane, ovšem jsem jen otrok v domě tvém,  
však nebudu ti nikdy moci uvěřit,  
že syn tvůj Hippolytos člověk špatný byl,  
i když se celé ženské plémě oběsí  
a někdo popíše i celý ídský les,  
já přesvědčen jsem o něm, že je šlechetný.

## SBOR

Ach, novou pohromou se vrší neštěstí,  
již osud doléhá a nelze uniknout.

## THÉSEUS

Tvá řeč mě potěšila, neboť nenávisť  
mám k postiženému. Že ale bohy ctím,  
i jeho — vždyť je můj —, já nad tím neštěstím  
už nemám ani radost, ani zármutek.

POSEL

Co tedy? Máme toho ubožáka snad  
sem přivést, či co dělat tobě po vůli?  
To rozvaž. Budeš-li se řídit radou mou,  
pak k nešťastnému synu krutý nebudeš.

THÉSEUS

Nuž přiveďte ho sem, ať svýma očima  
ho spatřím, neboť popřel lůžka zneuctění,  
a slovy ho i trestem božím usvědčím.

Posel odejde

SBOR

Nad myslí nezkrotnou bohů i lidí vládneš,  
ty, Afrodító, a s tebou Erós,  
jenž na svých pestrých křídlech  
rychle obléta  
celou hlučnou zemi  
i moře slaných vod.  
Okřídlený Erós sžíhá k šílenství  
srdce každého, do něhož se opře  
svou zlatou září,  
i horské šelmy, i mořská zvířata  
a vše, co pod žhavým sluncem  
země živí — i lidi.  
Nade vším ty vládneš jediná, Afrodító,  
svou královskou mocí.

ARTEMIS objeví se ve výši

Poslyš mě, vznešený synu Aigeův,  
je to můj rozkaz,  
já, Artemis, to mluvím, dcera Létina.

Ó bídný Thésee, proč máš radost z toho,

žeš tak bezbožně syna svého zabil?  
Vylhaným slovům své choti jsi věřil,  
ač důvody nebyly zřejmé.  
Proč hluboko v zemi se neskryješ studem?  
Proč jako pták se vzhůru nevzneseš  
a nezačneš nový život ve vzduchu,  
abys té pohromě unik?  
Vždyť nemáš už právo i nadále žít  
mezi řádnými lidmi!

Slyš, Thésee, jak stihlo tě to neštěstí,  
ač nic ti neprospějí, jen tě zarmoutím.  
Já ukázat ti jdu, jak v srdci šlechetný  
byl syn tvůj, aby mohl zemřít ve vši cti,  
jak choť tvá vášní plála i jak částečně  
si vedla poctivě. Ta bohyně, jež zášť  
má svrchovanou k ženám lhoucím k paneuství,  
v ní žhavou lásku k tvému synu vznítla.  
Ač zkoušela, jak zmocí vášeň rozvahou,  
přec nechtíc podlehla své chůvy pletichám,  
jež pod přísahou řekla tvému synovi  
o trýzní choti tvé. Ten čistý byl a svěst  
se nedal; že byl zbožný, neporušil též  
svou přísahu, i když jsi ty mu ublížil.  
Tvá choť však ze strachu, že pravda vyjde ven,  
list lživý napsala, a syna tvého tak  
tou lstí svou zhubila — tys přec jí uvěřil!

THÉSEUS

Ach běda!

ARTEMIS

Má řeč tě bodá, Thésee? Jen klidně dál  
má slova slyš a bĕduj potom ještě víc!

Víš, že ti slíbil otec splnit prosby tři?  
Z těch jednu proti svému synu zneužil,  
ty bídáku! — Ji poznat měl tvůj nepřítel!  
Tvůj mořský otec tedy splnil poctivě,  
co bylo třeba, když ti jednou slib ten dal.  
Ty jemu jako mně se jevíš zlosynem,  
když ani hlasu věstců, ani svědectví  
jsi nevyčkal, nic nezkoumal a nenechals  
to času rozhodnout, a proklels rychleji  
než třeba svého syna — tímš ho usmrtil!

THÉSEUS

Kéz já bych zhynul, paní!

ARTEMIS

Spáchals hrozný čin,  
i ty však ještě můžeš dojít milosti!  
Vždyť Afrodité chtěla tohle neštěstí,  
čímž ztišila svůj hněv. Ten zvyk je u bohů:  
z nás nikdo nechce bránit snaze toho, kdo  
chce něco konat, nýbrž ustoupíme vždy.  
Věť dobře, kdybych však se Dia nebála,  
já hanbu takovou bych nyní neměla,  
že nechala jsem zemřít muže z lidí všech  
mi nejmilejšího. Však výtku špatnosti  
tvé vině předně snímá, žeš nic nevěděl,  
a potom, že ta mrtvá žena užila  
slov tolik průkazných, že tys jí uvěřil.  
Tím ovšem nejvíc tebe stihla pohroma,  
i mě však rmoutí to. Nic bohy netěší,  
když zbožní zmírají, však zato hubíme  
i s dětmi a též s domy lidí ničemné.

*Objevuje se Hippolytos podprán dvěma sluhy*

SBOR

Už ten ubožák přichází sem.  
Jak má zohavené své mladé tělo  
i rusou hlavu! Ach jaká to jen strast,  
jak dvojité hoře seslané božstvem  
stihlo tento dům!

HIPPOLYTOS

Ach, ach! Ach, ach!  
Já nešťastný tvor! Jak jsem zohaven  
zlovolnou kletbou zlovolného otce!  
Já ubohý jsem zničen, běda, běda mi!  
Jak mi bolesti v hlavě škubají  
a mozek je v jediném ohni!

*K jednomu ze sluhů*

Počkej, ať polevím zemdlenému tělu!  
Ach spřežení ty hrozné, ach koně, které já  
svou vlastní rukou krmil,  
a vy jste mě zničili, k smrti usmýkali!  
Ach, ach! Probáh, sluhové, pozorně jen  
se dotýkejte těla, plného ran!  
Kdopak mi stojí zde po pravém boku?  
Dobře mě držte a táhněte rovně  
mě přenešťastného, ježž otec proklel  
v osudném poblouznění.  
Die, ach Die, ty díváš se na to?  
To jsem já, čistý, jenž bohy jsem etil,  
já, jenž rozvahou ostatní předčil,  
teď mám zničený život  
a zřejmě musím  
vstoupit již do Hádu pod zem,  
ač s úsilím jsem marně se snažil  
žít před lidmi zbožně.

Ach, ach! Ach, ach!

Teď bolest, ach, bolest mnou proniká.

Pusťte mě, ubohého.

ať přijde Smrt a vysvobodí mě!

Vy mě, chudáka, hubíte však znovu.

Ach jak toužím já

být dvojhrotým oštěpem proklán

a navždycky skončit svůj život!

Ach neblahá otcova kletba!

Už z příbuzných rodu, jenž proléval krev,

už z pradávných předků to zlo se rozrůstá

a únavy nezná.

Proč však postihlo mě, jenž nemám

na oné křivdě nejmenší vínu?

Ach běda, co mám říci?

Jak skončit mám život, jak zbavit se mám

trýzně té nemilosrdné?

Kéž černá osudná Smrt, černá jak noc,

mě zahalí přencšťastného

a navěky uspí!

*Zatím sluhové položí Hippolyta na lehátko vynesené z domu*

ARTEMIS

Jak velké neštěstí tě stihlo, ubohý!

Tvá mysl šlechtná tě v zkázu uvrhla!

HIPPOLYTOS

Běda!

Ó vánku božské vůně! Vnímám tě, a již

i cítím úlevu, ač zle jsem postižen.

Je někde v těchto místech božská Artemis?

ARTEMIS

Tvá nejmilejší z božstev, ubohý, je zde.

HIPPOLYTOS

Ó vidíš, paní, jak já trpím, ubožák?

ARTEMIS

Ba vidím, nesmím však ni slzu uronit!

HIPPOLYTOS

Už nemáš pomocníka, druhá při lovech!

ARTEMIS

Už ne, však milým mi i mrtvým zůstaněš.

HIPPOLYTOS

Už nemáš vozataje, ani strážce soch.

ARTEMIS

Toť dílo Afrodity, schopné všeho zla.

HIPPOLYTOS

Ach vím už, která z bohyně zahubila mě!

ARTEMIS

Tvá neucta ji hnětla, cudnost dráždila.

HIPPOLYTOS

Ta jediná, jak vidím, tři nás zničila.

ARTEMIS

Nu tebe, otec a — jak třetí jeho choť.

HIPPOLYTOS

Ach jak mě probůh drtí otcův osud zlý!

ARTEMIS

Tvůj otec oklamán byl božským řízením.

HIPPOLYTOS

Jak nešťastný jsi, otče, pro to neštěstí!

THÉSEUS

Jsem zničen, synu, život už mě netěší.

HIPPOLYTOS

Tvá chyba, já však želim tebe, sebe ne!

THÉSEUS

Kéž moh' bych místo tebe zemřít, dítě mě!

HIPPOLYTOS

Jak trpký dar ti dal tvůj otec Poseidón!

THÉSEUS

To přání nemělo mi nikdy vyjít z úst!

HIPPOLYTOS

Vždyť sám bys mě hyl zabil, jaks byl rozzloben!

THÉSEUS

Ach bohové mi tehdy rozum pomátl!

HIPPOLYTOS

Běda!

Ach kéž by mohli lidé proklít bohy též!

ARTEMIS

Nech tohle stranou! Aní ve tmách podsvětích  
hněv Afrodítin, jenž tě vrhl do zkázy,

přec nezůstane nikdy nepomstěn, ni tam,  
už kvůli zbožnosti a šlechetnosti tvé.  
Já sama vlastní rukou, šípy těmito,  
tak přesnými, se pomstím zase na někom,  
kdo z lidí na světě jí nejmilejší jest.

A tobě, nešťastníku, za ten osud zlý  
ti v obci troizénské vzdám pocty nejvyšší:  
zde dívky před sňatkem si budou stříhat vždy  
své vlasy tobě v oběť. Takto dlouhý věk  
ty budeš sklízet proudy bolestných téch slz.  
I panny budou zpěvem vždy tě vzpomínat,  
čímž neupadne nikdy v zapomenutí  
a v umlčení láska k tobě Faidřina.

A ty teď, Thésee, ó synu Aigeův,  
své dítě uchop v náruč, k srdci přitiskni,  
vždyť nerad jsi ho zhubil! Přirozené je,  
že s božím dopuštěním lidé chybují.

A neměj, Hippolyte, k otcí nenávisť,  
to radím ti, neb znáš své zhouby příčinu.  
Buď sbohem, neboť nesmím hledět na mrtvé  
a dechem smrtelným si oči poskvřnit —  
a ty, jak vidím, jsi už blízko tomu zlu.

HIPPOLYTOS

I ty buď tedy sbohem, panno blažená,  
kéž dlouhé styky se mnou snadno přerušíš!  
Já smíruji se s otcem, jak si žádáš ty:  
vždyť býval jsem i dříve poslušný tvých slov.

Artemis zmizí

Ach, už se na mé oči snáší temnota.  
Již, otče, uchop mě, mé tělo narovnej!

THÉSEUS

Co děláš, synu, běda mně tak bídnému!

HIPPOLYTOS

Já umírám — už vidím brány podsvětní.

THÉSEUS

A duši mou tu necháš s touto poskvrnou?

HIPPOLYTOS

Ach ne, vždyť zprošťuji tě viny z vraždy té.

THÉSEUS

Co říkáš? Krvavé mě viny zprošťuješ?

HIPPOLYTOS

Je svědkem Artemis, jež lukem šíří zmar.

THÉSEUS

Můj drahý, jak se otec jevíš šlechetný!

HIPPOLYTOS

I ty buď sbohem, otče, sbohem nastokrát!

THÉSEUS

Ó jak je šlechetná a zbožná mysl tvá!

HIPPOLYTOS

Pros bohy, ať máš všechny děti takové!

THÉSEUS

Jen, synu, vytrvej a neopouštěj mě!

HIPPOLYTOS

Dost vytrval jsem, otče, teď je konec už!  
Co nejrychleji zastři rouškou moji tvář!

THÉSEUS

Ó Athény a slavný kraji Palladin,  
jak vzácný muž vám odňat! Ach já nešťastný!  
Jak často, Afrodíto, vzpomenu tvých ran!

SBOR

Společné hoře nečekaně stihlo  
všechny občany.  
Poteče nyní proud bohatých slz,  
neboť smutná zpráva dojíhá vždy víc,  
když týká se velikých lidí.